

PINTNEROVÁ, Anna, *Využití regionálních dějin Vltavotýnska ve výuce dějepisu. Pracovní učebnice s regionálně dějinnou tematikou, České Budějovice 2013, 181 s. + nestránkované přílohy*

Posudek vedoucí diplomové práce

Diplomová práce je zajímavým příspěvkem k problematice zařazení regionálních a environmentálních dějin včetně výchovy ke vztahu ke kulturně historickému dědictví do dějepisné výuky na druhém stupni základní školy. Anna Pintnerová si stanovila jako hlavní cíl práce vytvoření pracovní učebnice regionálních dějin – úkol nelehký, kterého se ale díky své invenci a patrnému zaujetí tématem i prostředím zhostila výborně. Při zpracování vycházela autorka především z odborné literatury k didaktice dějepisu, k problematice environmentálních dějin (včetně cizojazyčných publikací) a z literatury k regionálním dějinám Vltavotýnska.

Práce má ucelenou logickou strukturu, kapitoly jsou vyvážené a sledují jednotnou linii celé diplomové práce. Strukturu tvoří 7 kapitol, úvod, závěr, seznam pramenů a literatury a seznam příloh.

V kapitolách 1 – 3 (*Regionální dějiny, Environmentální dějiny, Výchova ke vztahu ke kulturně historickému dědictví*) charakterizuje autorka výchovu ke kulturnímu dědictví, regionální a environmentální dějiny a zamýšlí se nad možnostmi jejich začlenění do výuky dějepisu. Dále popisuje vhodné výukové metody, organizační formy výuky a didaktická média.

Ve čtvrté kapitole (*Pojetí a vymezení školního dějepisu na 2. stupni základní školy*) autorka představuje postavení a pojetí dějepisu i možnosti zařazení regionálně dějinné a environmentální problematiky včetně výchovy ke vztahu ke kulturně historickému dědictví ve vzdělávacích programech pro základní školy, které vznikly v 90. letech 20. století (programy *Základní škola, Obecná a občanská škola, Národní škola*). Dále zde srovnává toto pojetí s postavením a charakteristikou dějepisu v Rámcovém vzdělávacím programu pro základní vzdělávání a sleduje, jak právě uplatnění regionálních a environmentálních témat cíle dějepisné výuky pomáhá naplňovat. Pátá kapitola je věnována vymezení, obecné charakteristice a stručné historii regionu Vltavotýnsko.

Takto teoreticky vybavena přistupuje pak autorka v kapitolách 6 (*Lidé od řeky. Pracovní učebnice regionálních dějin Vltavotýnska*) a 7 (*Metodický návod*

k pracovní učebnici) ke zpracování pracovní učebnice regionálních dějin Vltavotýnska a metodického návodu pro její využití. Leitmotivem je zde motiv řeky, čemuž odpovídá i členění učebnice. Ta je rozdělena do čtyř základních oddílů :

1. *Lidé a řeka – řeka a lidé* – zde jsou úkoly zaměřeny na vltavskou plavbu, mlýny a jezy na řece, mosty a jejich historii, historické povodně, vodu ve městě a na vltavskou kaskádu.
2. *Velcí lidé od velké řeky aneb pamětní desky a pomníky slavných osobností* – zde jsou žáci prostřednictvím textu a úkolů seznámeni s pomníky a životem významných osobností mikroregionu.
3. *Řeka ponorná – židovství* - tento oddíl seznamuje žáky s historií židovského etnika v českých zemích a dále jsou jim prostřednictvím osudů rodiny Radokovy přiblíženy nelehké životní cesty židovského etnika ve 20. století.
4. *Co odnesl řeky proud* – tento oddíl obsahuje úkoly, které se věnují historii města Týn nad Vltavou.

Úkoly, které obsahuje pracovní učebnice, jsou velmi pestré, dominují v nich aktivizační výukové metody, často je vhodně využívána mimoškolní forma vyučování. V metodickém návodu je kromě instrukcí pro práci s učebnicí u každého oddílu uvedena základní a doporučená literatura k tématu.

Diplomová práce je velmi zdařilá, oceňuji zejména praktickou část práce – pracovní učebnici regionálních dějin. Práce má velmi dobrou stylistickou úroveň, bez pravopisných chyb, vyskytují se v ní pouze ojedinělé překlepy (např. s.168, 177).

Na základě výše uvedeného doporučuji práci k obhajobě a hodnotím stupněm **v ý b o r n ě**.

Dotaz k obhajobě:

Popište možnosti aplikace environmentalistických témat v dějepisné výuce. V čem spatřujete přínos jejich zařazení do výuky dějepisu?

České Budějovice 14. leden 2014

PhDr. Jana Zahradníková